

KÉPES ÚJSÁG

Pest 1860. vasárnap, November 4-én.
Megjelen minden vasárnap másfél nagy iven.

2. köt. 32. sz.

Előfizetési díj fél évre 5 ft. 25 kr., egész évre 10 ft. 50 kr.
Előfizethetni: Werfer Károly kiadónál feldunator 10. szám alatt, és minden cs. kir. postahivatalnál.

Magyarország statistikája.

Tréféképen elmondá Udvardon

Vas Gereben.

Már a szentírásból tudjuk, hogy a hét kövér esztendő után hét sovány következett; azért midőn ma szavaim közé latint is keverek, beösmérem, hogy politikai multunknak most a sovány esztendőit éljük, és a multnak morzsalékaival táplálkozunk.

Egykori tanárom szünnapokra eresztvén el, meghagyta, hogy a tanultakat folyton ismételjem. Ezt annyira megfogadám, hogy ma, mint egykori okleveles ügyvéd, önök előtt Magyarországot statistikáját mondom el.

Magyarország nagysága Fényes szerint mekkora volt, mindenki előtt ismeretes; mekkora most? megvallo, nem tudom; de vannak idők, melyekben egyetmást nem tudni a legnagyobb eminentia. Annál jobban tudom, a honfiak mennyire szeretik e hazát; mert például hozom föl: bölcs Salamon anyát keresvén az elhagyott gyermeknek, midőn két asszony érzéketlen állna a gyermek előtt, — kettészeletni parancsolá a gyermeket, s ime, midőn a kard éle már levillanék, a szörnyű csapás ébreszté föl az egyik nőben az anyai szeretetet. Ennek ellenkezőjépen történt meg nálunk, hogy a honfiak akkor szerették leginkább a hazát, midőn azt papiron szét-tépték.

Vallás e hazában sok van: katolikusok vagyunk akkor, midőn valljuk, hogy e haza egy és oszthatatlan; — midőn jogainkat sértik: protestánsok vagyunk; — a hazaszeretetlen pedig valamennyien unitáriusokká lettünk.

Alkotmányunk 800 évig tartott, — ma is tartana még, ha a számítás félre nem löki.

Egykor egy öreg ember halálos ágyán kéré gyermekeit: őseiről maradt bundáját ne vessek el; mert az a hidegben melege, s a melegben gyakran hűset tartott neki s apáinak. Az öreg meghalt, akadt egy tanácsadó, ki a testvéreket összehajtá, s a bunda helyett köpenyegyet ígért. Néhányan a köpenyeghez nyultak; de csakhamar kifogyának a vékony posztóból, és most esenkedve nyulnak a bunda után; sőt aligha nem azon ponton vagyunk, hogy a köpenyegigéző maga is bundába kérédzik.

Határai országunknak keletről egy beteg ember, kit barátai meggyógyítani, ellenségei megölni nem tudnak; de e beteg ember a vendégszeretnek egy ritka példáját adta; megvédelmezve az egyik keresztényt a másik keresztény ellen, hogy az ne vétkezessék saját tiz parancsolatának ötödike ellen. Délről szomszéd a horvát testvér, ki csak azt sajnálja, hogy a balkeze is nem jobbké, hogy a kibékülésre kettőt nyujthatna. Éjszokról szomszédunk a lengyel, a mi keserves példánk; mert hogy egy nem tudott lenni, lett belőle három. Nyugotról, honnét a mi fényes nappalunkat folyvást az éjszaka fenyegette, — itt nyugszik az Allgemeine Zeitung.

Földművelésünk nagy, s mióta az ország halgat, mint egy barátom mondja: a föld szólalnik meg. Persze ostobát beszél, mondván: az ugarból fölszántottatok, vasszerszámokkal megkinoztak, mindenféle maggal beszórtak, s hogy a legesenyábbat legutoljára hagyjam, még trágyával is bepiszkoltak. — Barátom viszonzá: Légy türelmes! mert ha

elő az áldó tavasz, annál jobban virulsz, mennél több volt rajtad a szemét.

Bányaművelésünk egykor öt millió forintot jövedelmezett évenként, és ezt nem csak hittük, de tudtuk is; mert láttunk aranyat és huszast. Most gyermekeink meglátván egy hozzánk tévedt rongyos bankót, — azt hiszik szegények, hogy nálunk most a kenderföld a bánya. No, de se baj, legalább nem akadhat Judás, ki árulásáért azt remélhetné, hogy köztünk 30 darab ezüstpénzt kaphasson.

Halunk van elég. Mióta magunk is elnémultunk, mint a ponty, — ellenségeink megőrültek, s már belsőnkbe is nyultak, hogy a keblek szent hitét is kiránthassák; de visszafelé tapasztalák, hogy a hal nem ponty vala, hanem fogas!

Iparunkban szemünkre vetették, hogy mesterséget üzni nem szeretünk. Ez nem igaz! mert megjegyezve azt, hogy hazánkban nem rég csizmadialegénynek mondták azt, ki magyar ruhát viselt, mai napon magunk előtt is azért érünk leg többet, mert valamennyien csizmadiák vagyunk.

Utaink egykor igen rozszak voltak; azért mondá nékem néhány nappal előbb egy olyan vándorlegényféle ember: Bezzeg csináltunk mi nektek jó utakat! — Nem nekünk, — viszonzám, — hanem nektek; mert ha azon utak csakugyan jők; nektek lesznek legjobbak, mikor — visszamentek.

Oskoláinkat utoljára hagytam. Az 1-ső oskolában emlékeztetek meg, hogy e szót: Patria, declinálni sohasem lesz szabad. A

principiában figyelmeztettek, hogy a jó honfinak a principium szilárdság legfőbb dicsérete. A harmadik oskola emlékeztessen arra, hogy van még tripartitum! A syntaxisban jusson eszetekbe az elválaszthatlan szókötés: Hungaria et partes adnexae! A szónoklati osztály emlékeztessen országgyűléseinkre, — a költészeti osztály pedig nagy költőnk szavaira: *H a z á d n a k r e n d ű l e t l e n ű l !* A logikában igaz marad mindig: A ki mint vet, úgy arat. A bölcsészetben fő tételünk legyen hazánk legsős Deákjának azon legközelebbimondása: *N a g y s z e r e n e s é n k , h o g y m i r á é r ű n k v á r n i !* A ki ennél is többet akar, ne feledje azt, mit Bécsben a fagyaltot fújó magyarnak mondanak: *Cs a k f ű j d p a j t á s ! — — — !* A jogban, végre, megmaradt a magyar jog, — aki nem tanulta, tanulja meg; — s a ki részben elfeledte, ismétlje; mert, Istenemre mondom: *r e á k e r ű l t a s o r !*

F Ő L !

Föl barátim, újra élünk,
Ujra leszünk magyarok,
Mi, kik eddig lánczot hordtunk,
Ujra leszünk szabadok.
Gyászruhánkat, mit oly soká
Szomoruan viselénk,
Váltsuk fel az új köntössel,
Mely egyedül a miénk.

Sokáig volt ez a nemzet
Eltemetve mint a holt,
Azt a kevés reményét is
Elvesztette, a mi volt.
Sirján régi dicsősége
Fénylett mint a sirlidőrez . . .
Föl barátim, a pohárral!
Ez a nemzet élni kész.

Hosszu volt az egy évtized,
Melyet általszenvedénk,
Ámde hogyha nem reméltünk,
Nem csüggedtünk, mert hívénk.
Ha a remény elhagyott is,
Megtartott az égi hit:
A ki eddig föntartotta,
Föntartja még népeit.

S e nemzet él, nem feledve,
Űsi fényét, a nagyot —
Megtutatta, hogy igazán
Sast nemzetek a sasok;
Melyet hogyha kalitkába
Zárva néz is egy világ,
Látja azt a fényes utat,
Melyre egykor meghívák.

Hajrá fiuk, ez a pohár
Az elmúlt évtizedért!
Melyben e nép megtanulta
Hőn imádni Istenét;
Ki a lealázottakat
Halottiból fölvevé,
Biztatva, hogy a menyeknek
Országa a tűrők.

A vész ellen, mely eddig ért,
Mely volt olyan leverő,
Föntart minket ezután is
Rendíthetlen önerő.
Reményleni elfeledtünk.
De csüggedni nem tudánk —
Ujra él az ősi nemzet,
Ujra él dicső hazánk!

Biró Imre.

Nevezetes felköszöntés.

— Bassompierre IV. Henrik francia királytól 1602 évben mint követ Schweizba küldetett, hogy a két ország közti szövetséget megújítsa. Ez sikerült is neki. A hely, hol a szövetség mind a tizenhárom kanton képviselői és a francia követ közt újra megerősítettett, Bern volt. Midőn Bassompierre — egészen útra készen — már lóháton ült, a tizenhárom kanton képviselői — mindegyik egy öblös serleggel kezében közeledtek feléje, hogy — mint mondák — a szövetségi áldomást vele megígyák. Éltették Franciaországot és serlegét — melynek mindegyike egyegy üveg bort tartalmazott — mindenki egy huzomban kifűrtette. Bassompierre lehúzá csizmáját s tizenhárom üveg bort belé öntetett; s „éljen a tizenhárom kanton!” felkiáltással a csizma tartalmát egy hajtásra kifűrtette. Azon berni vendéglő, melyben ekkor Bassompierre szállva vala, czégül még most is egy nagy csizmát használ.

Hogy ha én . . .

Hogy ha én majd meghalok,
Érettem ne sirjatok.

A koszoru fejfámon —
Nehezíti halálom.

Kit élve nem szerettek,
Könyet rám ne ejtsetek.

De ha eltemettetek,
Dobjatok rám követet.

Köny helytt szálljon szánalom,
Irigység és rágalom,

A koszoru siromra,
Tövisből legyen fonva.

A fejfámon kimetszve lesz:
Boldogtalan sirja ez!

B.

Elim.

Egy orosz tengerész-tiszt kalandja.

Dumas Sándortól.

X.

Isten ujjai.

Ha ember vagy, felelj:
Honnan jössz?
Macbeth.

(Folytatás.)

Ez utolsó hangot hallotta Elim.
„Visszafelé evezetek!” szólt legényeihez. „Vissza!”

A lapátot megfordíták s a hajó a fővényhez evezett.

„Megállj!” szólt egy hang, mely gyorsan közeledett. „Megálljatok, vagy lövünk!”

„Utánam!” mond Elim; „egy maradjon közületek a hajóban, a többi jön velem!”

Elim mindegyik kezében töltött pisztolyt tartva, partra ugrott.

A helyből husz lépésnyire találta az öntudatlan Jankát.

Karjaiba vette őt s elvitte, hogy a hajóba fektesse.

Jankát üldözői csaknem elérték. Elim körülnézett. Tíz lépésre volt tőle Cabaret, ki társainál jóval előbbre sietett.

„Megállj!” kiáltott rá Elim — „vagy a halálé vagy.”

A bandita megállt, hogy karabélyát az ifju tengerészre irányozza. De míg felhuzta volna a fegyverekaszt, Elim reá süté pisztolyát — egy villám lángolt fel a sötétben, s Cabaret a menekülő golyójától mellén találva, a fővényre rogyott.

Elim most gyorsan a hajóba ugrott.

„Most rajta, fiuk! evezetek!” szólt matrózaihoz — „evezetek, mintha csak a paradicsomba mennék! Nem csak sajt, hanem az ő életét is meg kell mentenünk.”

„A kisasszony!” kiáltott Jurkó örömben. „Ezt már jól tette, hadnagy ur.”

„Tűzet!” szólt egy hang a parton, mi alatt a csónak, mint valami elkésett tengeri madár, gyorsan tova siklott.

A golyók a sötétben veszték el; egy, mely közel a csónak mellet a tengerbe esapott le, a még mindig magán kívül levő Janka arcára feeskendé a vizet.

„Köszönjük szépen a megtiszteltetést!” kiáltott Jurkó üldözőihez.

Janka, a reá hullott hideg víz által alélt-ságból fölébredve, fölnyitá szemeit.

Kedvese karjai közt lelta magát.

„Elim, — kedves Elim!” susogá, s az ifju pár ajkai találkoznak.

Sokáig tarták egymást gyöngéden átka-rolva, szegény leány félt a hosszu, tán örök elválastól s most az isten ujjai ismét őszre hozá őket.

Elim hirtelen egy kezett érzett vállain.

„Na, mi baj?” kérdé.

„Nem látja?”

„Mit?”

„Hogy már nem látunk, hadnagy ur.”

A tenger felszínére valódi sűrű köd ereszkedett.

„Megállj! hagyjátok az evezőket!” parancsolta Elim „mintha zajlást hallanék.”

A matrózok lapátjaikat kivonák a vízből. Jankát a padra ülteté Elim, maga felállt, hogy hallgatózzenek.

„A hullámzás jobbról jő” — moná.
„És balról is” — tévé hozzá Jurkó — „Nem hallja?”

Valóban mindkét oldalról tompa zajt lehetett hallani, melyet a sziklákhöz verődő hullámok adtak.

Elim borzalommal tekintett Jankára.
„Eltévedtünk, hadnagy ur” — szolt egyik matróz.

„Nem” válaszolt Elim — „jól tudom én, hol járunk.”

„Itt bizonyosan örvény van” — mond Jurkó.

„Nagyon valószínű” — folytató Elim — „De ki mutatja meg nekünk?”

„Ez a hollandi sajtfaló” — tévé hozzá Jankó. „Ez úgyis eleget járt kelt a parton s ismernie kell az örvénysodrokat.”

„Valóban, igazad van, Jurkó” — szól az ifju tengerésztszít. „Old le szájáról a kötelet, de keze s lába kötözve maradjon! Ne félj, kedves Jankám —” tévé hozzá, kedveséhez fordulva.

„Mitől féljek én?” viszonz ez; most jól tudom, hogy vedd halok meg.

A fogoly vámör szája szabadabbá tétetett.
„A hullámzás! a zajlás!” kiáltott, a mint szóhoz jöhetett.

„Fél —” mond Elim.

„Igen — igen — a hullámzás.” —
Itt örvénysodor van! — mond a fogoly, kinek aggályja a zaj növekedtével mindig nagyobb lön.

„Tudod-e, merre van az örvény?” kérde őt Elim. Ha a nyílt tengerre szerencsésen elviszesz bennünket, nemcsak életedet s szabadságodat ígérem meg, de jutalmul száz aranyat is.

„Bekötött szemmel is reáakadnék” — mond a hollandi.

„Oldjátok meg kezét, s adjátok át az evezőt neki.”

S leoldozták kezeit s a kormányra ültették. Elim mellette foglalt helyet s második pisztolyának kakasát felvonta.

„Lelőlek azonnal” — mondá — „mihe.lyest látom, hogy a part felé igyekszel.”

„Jó lesz” szolt motyogva a hollandi, lapátját bal felé tartva — „most evezetek, ha tudtok.”

Elim ismétlé parancsát orosz nyelven.
A matrózok hozzáláttak minden erejükkel s a kis jármű gyorsan repült a tengerszínén el.
„Csak a parthoz ne közel!” kiáltott Elim az új evezőre.

„Látja-e, ott?” — mond a vámör balra mutatva.

A sötétben beláthatlan mennyiségű tajtékzó hullámokat lehetett látni; a hajó nem volt hús lépésnél távolabb a hullámtorlasztól.
Az alatt a szél erősebb lön.

„Hadnagy ur” — szolt egyik matróz — „ily széiben leheted egy csónakra bizni magunkat.”

Az ifju tiszt belátta igazságát; belátta, hogy a kis jármű „egy mérföldnegyedet sem tehet, hogy el ne merüljön.

Elim hallgatözva hirtelen felállt; egy harang hangjait vélte hallani.

A haranghangot sehoh sem lehet oly tisztán s oly távoli messzeségben hallani, mint éjjel a tengeren; mint valami vasszárnyu madár nyílseben hatott át a vízfelületen.

„Egy — kettő — három —” számlálta Elim.
S a végső harangkongás lassan elhangzott a messzeségben.

„A haranghang nem a szárazról jő, hadnagy ur” — mond Jurkó — „a part még távol.”
Az ifju tisztnek egy gondolat szökölt át agyán. Az evezőhöz fordult. A hollandi szemei ragyogtak az örömtől, s a küdben is egyenesen a tulsó part felé repestek, mert a harang hangjai onnan jötenek.

„Értem” — szolt hozzá Elim; közel vagyunk a hajóhoz, melyen a harangjelt adák.”

„S tovább?” kérde dacezal a hollandi.

„Mily erős azon hajó legénysége?” kérde Elim.

„Elég erős arra, hogy mindnyájatokat, a mint vagytok, a vitorlarudakra felakaszthassanak.”

„Ó ezt meg nem éred, barátom” — felelt Elim — „mert mielőtt oda jutnánk, ónlabdacsot repítke vállalba.”

S a kormányshoz fordult s pisztolyát annak füléhez tartá.

„Mily erős a legénység?” ismétlé fenyegetve.

„Tizenketten vannak” — felelt a douani, látva, hogy az ifju tiszt nem tréfál.

„Jó” — mond Elim s matrózaihoz fordult. „Halljátok fiúk, az ég egy tengeri hajót küld számunkra, csak el kell azt vennünk.”

„Akkor miénk lesz?” — szolt Jurkó örvendve.

„A legénység tizenkét főből áll.”

„A legénység nincs előre elkészülve, de mi igen ám” — válaszolt Jurkó. „Egy ügyes ember két ügyetlen ellen mindig kiállhat, mint a példa monlja. Tehát tizenketten vagyunk ugyanannyi ellen. De persze a kisasszony is itt van” — tévé hozzá vonakodva a matróz.

„Egyikötök őrizetül mellette marad” — mond Elim.

„Akkor csak öten vagyunk s tiz legyen tizenkettő ellen,” szolt Jurkó. „De ejh! majd elbánunk mi velök, hiszen csak vámörök s hozzá még hollandiak.”

E beszélygetés orosz nyelven folyt, s Janka mit sem értett belöle.

„Ertettetek engem, nemde?” folytató az ifju tiszt, ismét matrózaihoz fordulva. „E hajót el kell vennünk. Az igaz, hogy merész dolog; de ha mondom: meg kell lennie! remélem, a sikerről egyikötök sem kételkedik. Én különben az utat megmutatom, csak kövessetek.”

„Tüzön, vizen, a paradicsomba vagy a pokolba is!” felelték egyhanggal a matrózok.

„Na jó. Köszönöm, fiúk, bizalmatokat; veletek a holdat is learatnám. Most lőtegyve-reitek készen álljanak s a mint a hajóhoz érünk, lőjjetek le mindent, a mit találtok. És te” — szolt a kormányshoz — „ol ne feledd, a mit mondtam neked; vissza nem vonom szavam.”

„Előre!” mond a kormányos.

A rúd a kellő irányt vette. Nehány perc múlva látható volt a hajó, mely a habokon nyugodtan hímált.

Fedezeten egyetlen ör járt föl s alá. Mozdulatából, melyet tön, Elim kiolvasá, hogy a gyorsan közeledő hajót észrevette.

„Vigyázzatok!” szolt, pisztolyát ismét a kormányos fölének szegezve.

„Ki az?” kérde az ör.

„Felelj!” szolt Elim.

„Az ördög az ő nagyanyjával!” kiáltott a vámör a fedezeten járkáló örhöz.

„Mehet” — szolt az ör, a ki legkevésbé sem gyanakodott s megfordult, hogy a tiszt-hez szóljon.

„Elhagyjalak-e téged, jó Elim?” kérde Janka megijedve. „Ó, azt nem tesztem — egy pillanatra sem távozom mellöled.”

„Fond hát nyakam köré karjaidat s állj erősen. Mert már itt vagyunk.”

A csónak valóban elérte a hajót s megállt. Elim átkarolta Jankát egyik kezével, míg a másikkal a kötelet ragadta meg s a fedezetre ugrott.

Az öt orosz matróz utána sietett.
Az ör kiáltani akart; felnyitotta száját s a vízben fogta be azt.

Az oroszok lönek a fedezet urai.
Elim pénzeszacskóját előlveén, azt a hajóban hátramaradt vámörnek dobta.

„Vedd ezt!” — kiáltott hozzá — „az orosz szavát tartja. Itt pénz — életedről gondoskodjál magad. Az ide vezető utat megtaláltad, megtalálod azt ismét vissza is.”

S nem gondolva többé a douanival, ki sebesen két evezővel a partnak tartott, Elim embereihez szolt:

„Zárjátok be a matrózszobák ablakait — a tisztizsoba őrizetéről majd gondoskodom én.”

„Hova akarsz menni?” kérde Janka.

„Valószínűleg Montani kapitányt szeretném megtalágnani” — válaszolt Elim — „de miután nőtelen, a szép nemnek szobájába belépnie tilva van. Új le tehát és váj reám.”

Kedvesenke tréfas hangjain megnyugodva, Janka úgy tett, mint Elim akara.

Elim gondosan betakará őt köpenybe. Az özőt völegegy egy rózsalevelet sem akart elveszteni arczáról.

S aztán lassan a tisztí lépcsőzeten lefele ment, a szobából jövő hangok megmutaták neki az utat.

Elim a kulcsot az ajtóban s kívülről találta; legugrott s a kulcslyukon betekintett.

Nem csalódott. A kapitány más két tiszte, az asztalnál ült és champagneit ittak.

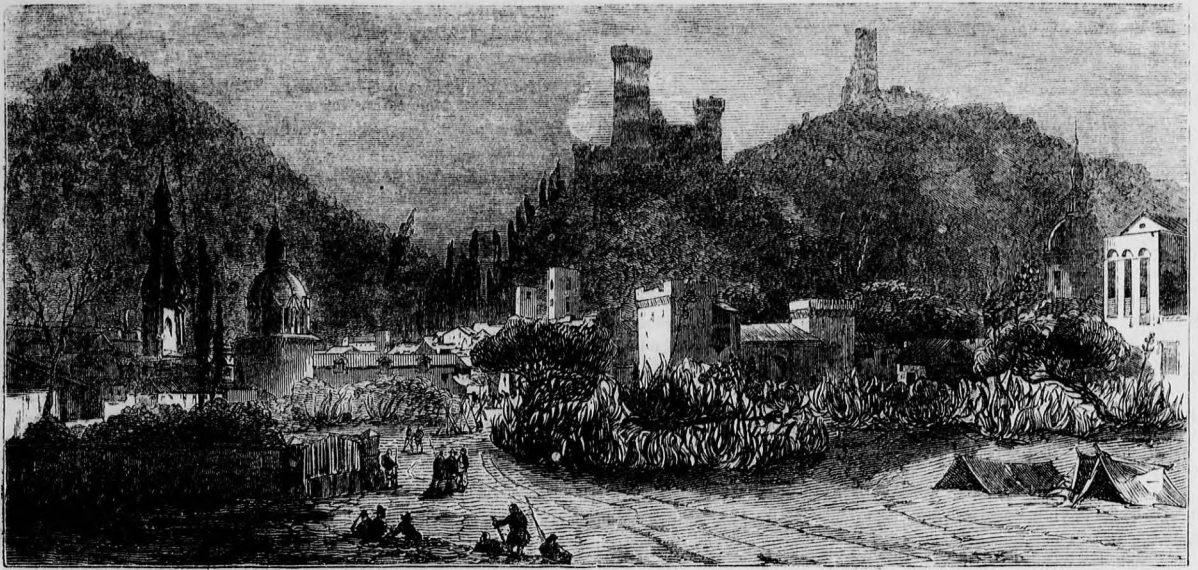
„Ah, kapitány!” — szolt egyik tiszt — „ön tehát hódított —”

„Ha valakinek olyan bajusza van, mint a kapitánynak” — tévé hozzá a másik tiszt, „Eva leányainál lehetlen ellenállásra találnia!”

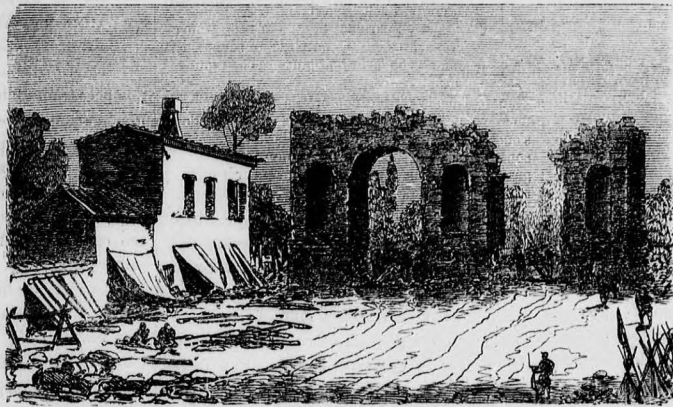
„A kis hamis persze berzenkedett, de Cap de Diou, mint Cabaret monlja, hol a szívesség mit sem használnál, erőszakkal kell segíteni a dolgon; s hinni kezdem, hogy a szerelemből tanórát vehetne tőlem az ördög is. Egy csapással két legyet ütök agyon.”

„Hát az ipa gazdag?”

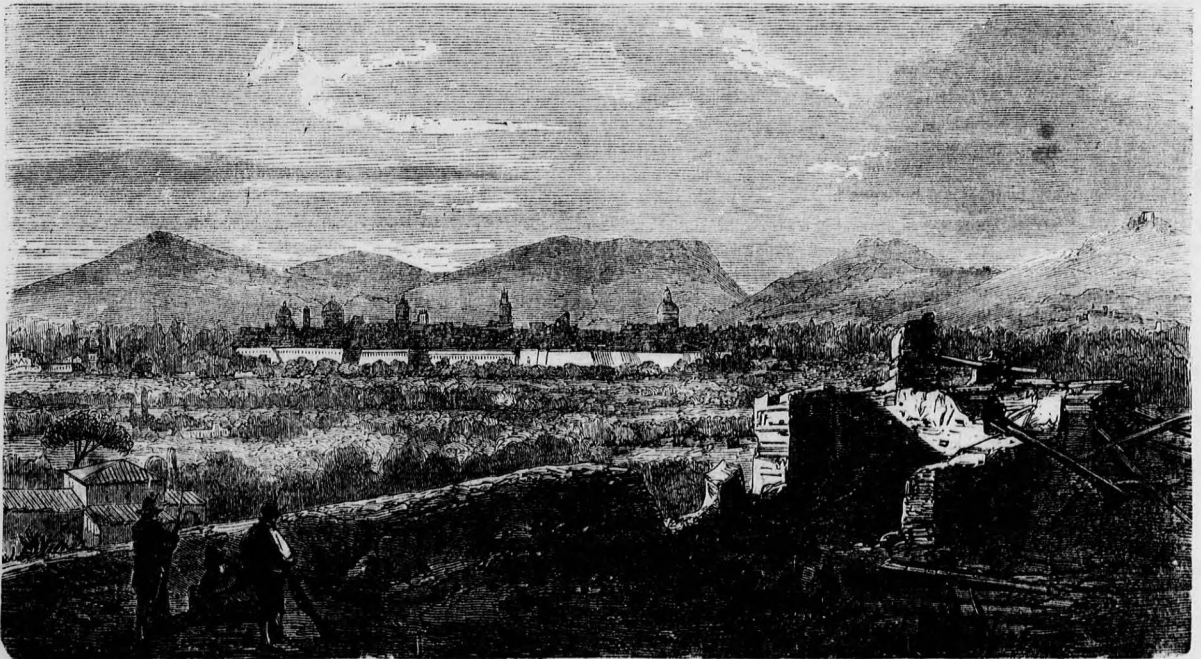
„Egész ásványország, leggazdagabb, mil

Maddaloni, Capua mellett.

Szent Mária kapu, Capuában.

Capua.

lioner. Oly életet viszek, mint valami franciaországi marschall — éljen az ipam!“

„Éljen a dús após!“ ismétlé mindkét tiszt poharát ürítve.

„Azaz: tallérai éljenek“ — tevő hozzá egyik.

„Az magától értetődik. Mi is egy hollandi após? Aranyokkal telt zsák, kisebb, nagyobb terjedelmű. Az enyém roppant terjedelmű.“

Elim e beszélgetést végig hallgatta. Midőn Jurkó a lépcsőn megjelent, hogy neki megmutassa, miszerint a matrőzszobához vezető ajtó zárva van, az ifjú tengerész tiszt csendre inté őt.

„S ön hiszi, hogy az öreg beleegyezik?“ kérdé egyik tiszt a hajószobában.

„Bele kell egyeznie!“ válaszolt Montane.

„Azóta a polgármester körmei közt van; felségáruhással van vádolva. E vétekre, mint tudjuk, halálbüntetés van mérve, s miután vétke, vagy ártatlansága, akaratomtól, s ez ismét az ő beismerése vagy tagadásától függ, így kezembem van élete.“

„Szép-e a kis namis?“

„Igazi rózsabimbó, becsületesemre! — Persze, tövisei sem hiányoznak.“

„S neve?“

„Jankának hívják.“

„Janka kisasszony éljen!“ mond egyik francia tiszt.

A másik ismétlé a toasztot.

„Éljen Jankám!“ ismétlé a kapitány is, ki szükségtelennek tartá, a keresztöny elébe vezeték nevét is mondani. Köszönöm, uraim!“

A három douani poharat ürített.

„Hívd pajtásaidat“ — sugá Elim a háta mögött álló Jurkónak.

„Értem“ — szót a matrőz s lassan lement a lépcsőzeten.

Elim ismét a kulcslyukon nézett s hallgatózott.

A kapitány a harmadik palack dugóját ugratta.

„S most mit fog ön tenni ama másik kedvessel, kapitány?“ kérdé egyik tiszt.

„Avval röviden végzek“ — válaszolt Montane fitorított mosolyal; „megköötöztetve, ide hozatom s hogy szerehni panaszaim ne unatkozzam, Franciaországba expedíaltatom.“

„Itt vagyunk, hadnagy ur“ — szolt Jurkó urához.

„Jól van,“ mond Elim. „Csendesen legyetek s kövessétek példámat!“

„Hallja kapitány,“ szolt egyik francia tiszt, „így még nagylelkűek leszünk irányában.“

„Vatóban“ válaszolt Montane, sajtáságos eszelős modorával székére ereszkedve — „ugyan hadnagy, hát ön mit gondolna?“

„Hagyjuk élni a szegény szerelmes. Igynék egészségére!“

„Ah, Cap de Dios! mint Caberet mondja — helyes gondolat!“ nevetett Montane. „Tehát, éljen a szegény szerelmes! Csak az fáj nekem, hogy itt nincs, hogy vele nem végzhetünk.“

„Legyen meg az ön óhaja, kapitány“ — szolt Elim, az ajtón berontva. „Ő itt van.“

A három douani a belépőre, kinek megjelenése előttök megmagyarázhatatlan volt, leverten tekintettek.

Elim az asztalhoz lépett, megtöltött egy poharat s fénhangon ismétlé:

„Éljen a szegény szerelmes!“

És matrőzaihoz fordult s orosz nyelven szolt hozzájuk:

„Hurraht kiáltsatok fiúk!“

A matrőzök hangos örömríadással engedtek a fülhívásnak.

Elim kiüríté poharát.

„Nos, uraim“ — szolt — „hiszen önök nem isznak!“

Montane kapitány, ki Elimet felismeré, oly hevesen remegett, hogy az üveg, melyet kezében tartott, magától üres lőn. A másik két tiszt, kik e véletlent fel nem foghaták, poharaikat az asztalra tevék, s kezeiket kardjokra helyezték.

„Ne fáradjanak uraim“ — szolt hozzájuk Elim. „Az önök ellenállása hasztalan. Hajójok hatalmunkban van; ha kétkednének benne, megmutathatom. Fiúk, jertek!“

Az öt matrőz, karabéllyal felégyverkezve, a hajószobába lépett.

„Kapitány“ — szolt Elim, Montanehoz fordulva — „ön láthatja, mily szeszélyes a sors. A helyett, hogy engem játszott volna az ön hatalmába, ön lett foglyom; a helyett, hogy ön engem Franciaországba expedíaltattott volna, ön fog utazni Oroszországba. Ön jól jár, mert épen a keresolyzás idejére érkezik meg. Fegyvereiket, uraim!“

Ellenállásra csak gondolni sem lehetett; a három tiszt átadá kardját.

„Jurkó!“ szolt Elim — „vezesd ez urakat a tiszt szobába — „e szobára egy nőnek leend széksége.“

(Folytatjuk.)

Csudálatosak Allahnak utjai.

Arabs rege.

Sárkány Jánostól.

(Folytatás.)

— A kadi, hogy siketüljön meg mindkét fülére, kinyitá ostoba füléit panaszukra, s elküldé érettem a bimbait, ki szokja vala az igazhivók talpaira applicálni a competens számú botot, s engem, tele tömlőmmel együtt, ostoba színe elé idézett.

— Huh, fertelmes yesedi — ördögimádó! kiáltott rám már messziről a kadi, szentül elhívén, hogy az ördög segít a tömlőhordásban, látván, hogy mily könnyen viszem nagy terhemet: s azzal se kérde se hallva, elkezdett okoskodni a nála egy cséppel sem bölcsőbb mollah-kal; mily büntetést érdemel ily halatlan nagy bűn, — és szépen meg is egyeztek abban, hogy valódi yesedi vagyok, s hogy az ördög viszi a tömlőt, s nem én; mint ördögökre tehát mindenekelőtt ötszáz botot kell verni talpamra, s ugyanannyit aztán a hasamra, ha még is túlélem az első mütételt. Már már a kadi kimondandó volt a visszavonhatlan fetvát, mikor én is, látván, hogy a dolog a legjobb esetben is nagyban csiklándaná talpamat, szabadságot vettem magamnak óvást tenni e gyors igazságszolgáltatás ellen.

— Bölcs kadi — vettem fel a szót, — és ti tisztos mollah-k, kiknek szakálából az igazság folyik, engedjétek meg a ti szolgátoknak, hogy lábatok elé rakja az ő ártatlanságának próbáit!

— Iát beszélj, ördög czinkosa, — fertelmes yesedi!

Erre én kiürítém szemük láttára a tömlőt, s kifordítottam, — a mint hogy most teszem, — s megmutattam nekik a bikaborju szarvát, mit szerencsémre a cserző rajta hagyott, s megkérdeztem a kadtól, s a piacon körülte lepedezett mollahktól: ha valjon látak-e disznót, kinek szarvai lettek volna, és ha nem? hát hogy lehetne disznóbőr az én bikabőröm?!

Ily argumentumra aztán a kadi se tehetett mást, minthogy engemet a vád alul felmentett, hogy azonban a bimbasinak is legyen dolga, — hát a nekem kicsinált ötszáz boton pedig annak rendje és módja szerint az én válólim talpai osztozkodtak meg!

E napsgától kezdve nem volt több bajom kenyértársaimmal. Napközben alig győzőm hordani a vizet kundsaftjaimhoz (szinte arab szó, s annyit tesz, hogy kundsaft), mikor aztán pedig az imám esti imára hívja föl a bívőket, leteszem tömlőmet, s veszem kosaramat, vásárolok ennívalót, virágot, olajat lámpáimba, — s a mi pénzem fenmarad, azon vásárolok az utolsó pára-ig bort, arakot, s a mi csak szememnek szemáink tetszik, s itthon aztán mulatom magamat a mint tudom, s nem aggódok a jövőn.

A kiaiált nagyban mulattatta (bár csak olvasóimról is azt mondhatnám?) Jussuf őszintesége, s meg nem állhatta, hogy ne dicserje meg ez embert.

— Wallah taib — igazat mondasz! — irigylem sorsodat, oh emberséges muselman!

— Boldog is vagyok, öt éve már hogy így élek, minden Isten áldotta estén így van kivilágítva szobám, s így van ferliferite gyékényem, s bár parát se teszek soha félre napi keresetemből másnapra, jó csillagzatom soha se hagyott el, hogy étlen szomjan kellett volna álomra hajtani fejem.

— De barátom Jussuf! — villant meg a kalifa agyában egy gondolat, — tegyük fel, hogy a kalifának eszébe jutna egyszer kiadni oly fetvát — patenst — mely csak vagy három napra is megszüntetné keresetfórsorodat, az által, hogy megtiltáná a vízholdást. Mit tennél ez esetben, — miből gyujtanád meg lámpáidat, vagy szerzesz magadnak pillávot, — egy szóval miből iszol akkor, ha jó keresetedből soha egy aspert se tettél félre?!

Ez előterjesztésre rettentő dühbe jött a mi Jussuf gazdánk, s menten kezébe vette a botot.

— Hogy az Allah konfundálja meg azt a kis eszedet is, a mit adott! — ordított, botját veszett gyorsasággal ujjai közt pergetve — és te e szerencsétlen szavakat mered nekem mondani, s aztán még engemet kérdezní, hogy mit teszek én akkor? — Halld tehát, a próféta szakálára, ha kalifád ennyire megbolondul s ily ostoba fetvát ad, — hát ezzel a bottal ni, végig kutatom egész Bagdadot, s addig járok, míg rátok nem találok; s ha aztán előttem lesztez mindhárman, tégedet

meg azt a pohost — a remegő nagyvezérre mutatván — szívem szerint addig verlek, míg kinotokban oly feketék lesztek, mint amaz ott, — Mesurra megelőzván; — azt pedig addig páholom, míg oly fehér lesz, mint az ürüzcomb, mi itt előttem van! — Takarodjatok iziben előlem Allah süpredékei, hogy a seytán minden dsin-ei kapaszkodójának szakállatokba, éhletetlen guggon ülő madzagkereskedők!

Harun-al-Raschid a próféta helytartója se mondatta ezt magának kétszer, hanem nagy volt az iparkodása odább állni, a felbőszült ember elől; hanem azért másnap virradóra megtette azt a bolondot, hogy magához hivatván a kadit, kiadta a parancsot, hogy három egész nap, de senki se merjen vizet behozni a városba, — a „különbent“ aztán az embereségek kadi, Halin ben Mutassem uratoldotta a fetvához, hogy a kit e napok alatt tömlővel a Tigris partján kapnak, azt a nélkül, hogy reá paragrafhust keresnének sokáig, csak úgy rövid szóbeli tárgyalás útján kössék fel, annak módja s rendje szerint.

Másnap jó kora reggel ép tömlőjét meríté meg Jussuf mester a víz partján, mikor odavetődik egy jámbor orvasz, s nagy buzgalommal hozzáfogott a túlköléshez, hogy boldog boldogtalan megérthette, hogy neki még ehhez valami hirdetni valója is van.

— Csak fujjad érdemes bimbsi ha nincs más dolog! gondolta magában Jussuf fel se tekintve; hanem annál nagyobb szemeket meresztett, mikor oldalba löki egy tisztas collega: „Halld csak Jussuf, ez neked is szól ám!”

Ép akkor hirdették ki a nagy ur fetváját, melylyel megtiltja három egész napra a vízholdást.

— Soh' se emészd magad oly nagyon Jussuf — kezdte rá az első, — oly kereset mellett, milyen a tied volt, tudom félre raknál te annyit, hogy minket is kitarthatsz e három nap alatt. — Jobb bizony, sajnálj engem, kire szájas feleség, meg egy egész seereg ordítózó gyermek vár otthon!

— Ugy van Jussuf! — bizonyítá a másik, — három nap nem a világ, ha mindjárt megkoplalod is, — annál jobb kedvvel forgatod majd a kobakot, mennél hosszabbra nyult ki a bőjt!

— De aztán — olvasta fel a textust a harmadik, — te csak köszönettel tartozhatol a nagy kaliának, jó szomszéd, — hogy szíves volt gondoskodni helyetted is lelked üdvéről; mert hát tudhatod jó Jussuf, hogy tesáre lelkére elkárhozott az, — ki egyre csak részesegkedik, mint tetted azt a jobb időkben te!

Ily beszédek még jobban felkavarák Jussufban az epét, s már-már arra gondolt, valjon mért ellene neki épen a mussuli kalmárok után esnekdedni, — mikor helyben is tallázkodik, kin kiadja mérget; de majd mást gondolt, s nagy szomoruan vállára veté üres tömlőjét, s befelé indult a városba.

Mikor így nagy busan, szíva átkozva az egész uton a mussuli kalmárokat, ballagott a nagy hummám (nyilvános fürdő) előtt, utjába vetődik egy ismerős humadsi (fürdőszolga) s nagy részvétellel kérdi tőle levertsége okát.

— Ne kérdezd jó Mussir, nagy az énbajom; de annál is nagyobb a gondom, — már tulajdonképpen mit is rendelt mára számomra az Allah, mennyiben egy gyarló észszel véve fel a dolgot a lehető legszebb kilátásom van a koplalásra! — sóhajtott nagy keservesen, s elejéről kezdve szép rendben elmondta a dolgot.

— Tudod mit Jussuf, indítványozta, az érdemes humadsi, — volt idő, mikor megosztád velem arackodat; én meg most megosztom veled kenyereimet. — Jöjj be velem a humámába, majd csak akad itt is dolog, és kereshetsz annyit, hogy legalább rozsdát ne kapjon fogad e három nap alatt.

Jussufnak se kellett több, hanem menten beállított a pitvarba, s nagy megadással várta a jó szerencsét.

Az első, ki aztán igénybe vette szolgáltatást, egy jámbor dervis barát volt, ki csak most jött meg Mekkából. — Jól imádkozhatott a jámbor, hanem aztán jó kézbe is került; — mert hát Jussuf mester oly tüzellel lélekkel fogott hozzá a dologhoz, úgy meggyömieskelte, összevissza rángatta minden porczikáját, mely műtételek a török fürdők fő élvét teszik, — hogy a gyámoltalan lélek ki nem állhatván a dicsőséget, Jussuf nagy rémületére felhóltan összeveszett a nemes multságban.

Vagy negyed órai nyugvás után magához jött a patiens, s oly jól érezte magát a tortura után, — hogy alig győzte eléggé magasztalni az Allah-t, ki egynek is másnak is teremtményei közül ily izmos kezeket adott, melyek tisztán az igazhívők meggyomorozására látszanak teremtve lenni. Majd elégségesen hálákat adva Allahnak, kikeresett kaftánya rejtékéből három egész dirhmet, s azokat egyenkint markába számlálá e bőkezűség fellet szemét szájtát meresztő Jussufnak.

— Allah angyalai hintsenek rózsákat lábaid elé — jó hadsi s vezessenek békességgel — utaidon mindenfelé! kísérté ki a jámbort Jussuf — s vezessen hozzá több ily bolondot is, — ki e csekélységért, mi másnak ingyen se kell, ennyi pénzt tud adni! — egészíté ki eszméi fonalát. — Allah nagy s Mohamed az ő prófétája! — de így már megéltünk! — utjongott nagy örömmel, — a hogy meg is élhetet, mennyiben mikor a műrezim estí imára hívja fel a hívőket, hat darab dirhmet — az elégségesnél is több tehát volt már bekötözve a turbanba.

Nem is várt többre; hanem bevásárolva mindent, haza ment, kisöpörte hajlékát, fölaggatta, meggyújtogatta lámpáit nagy diszeben, s oly nagy áldomást csapott, hogy biz az Harun-el-Raschid uram is megirigyelhette volna az embertől, ki még reggel szentül hitte,

hogy akarva nem akarva is bőjtöt kell tartania e három nap alatt.

A hogy meg is irigyelte. — Alig sötétedett be ugyanis, a próféta helytartója már is nógátni kezdte a nagyvezírt, hogy készüljön, — látogatni mennek Jussufot.

A bölcs nagyvezír egész úton egyre csak azt számlálá, mily veszedelmes dolog szeme elé kerülni most e vad állatnak, ki még tele kobak mellett is oly példás gorombasággal fogadta őket tegnap, — ma még talán éliségében fel is eszi mindhármukat, — s más ily számalmas, — keserves, de ép azért bölcs dolgokat, mire aztán a kalifa csak nevetni tudott, rá gondolván a kicsinált tréfára: mint iramlík meg ő Mesur mesterrel együtt, mi-helyest a feldűlött ember előszedi a sarokból a vendégmarasztót, melylyel aztán szent, hogy kedvére elveri a kihizott nagyvezírt, ki velük épen ez okból ki nem tarthatja a futást.

Ily épületes szándékkal irányzá lábait a próféta helytartója Jussuf gazda portája fölé; de mekkora volt meglepetése aztán, mikor a viskót már messziről kivilágítva látta, s csak úgy harsogott az egész sikátor, a mint a jó-kedvű gazda ép a napi eseményekre készült alkalmi verset dudoló — már úgy torka szakadtából:

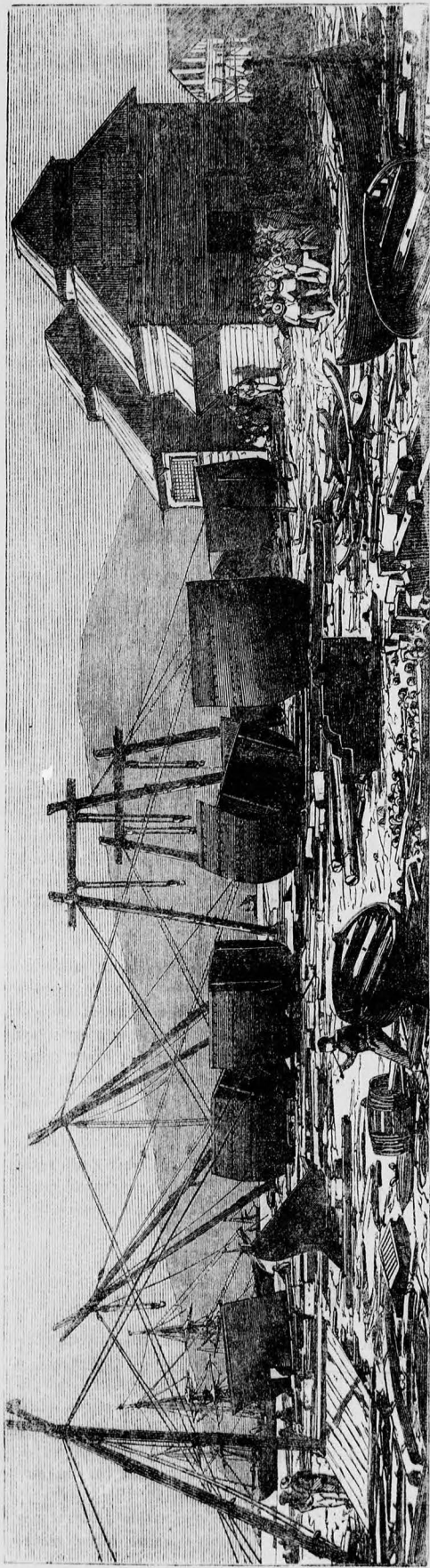
— Az én nevem Jussuf, — nagy az én bizalmam Allahban, hogy vigye el az ördög, a hány Mussuti kalmár van!

— Hozta — igen is hozta inkább hozzád érdemes tsorbadi őket, — ha nem lesznek terhedre! — dugta be a vég strophára fejét a kalifa, és kevésbe mult hogy hanyat nem vágta magát a nagy csudálkozásban, mikor az ember előtt a pompásan felterített asztalt — az az hogy gyéként látta, — kinek ma szerinte élen szomjan kellene dicsérni a nagy prófétát, s ráadásul vizasztalni magát azzal, hogy holnap se lesz: mit enni.

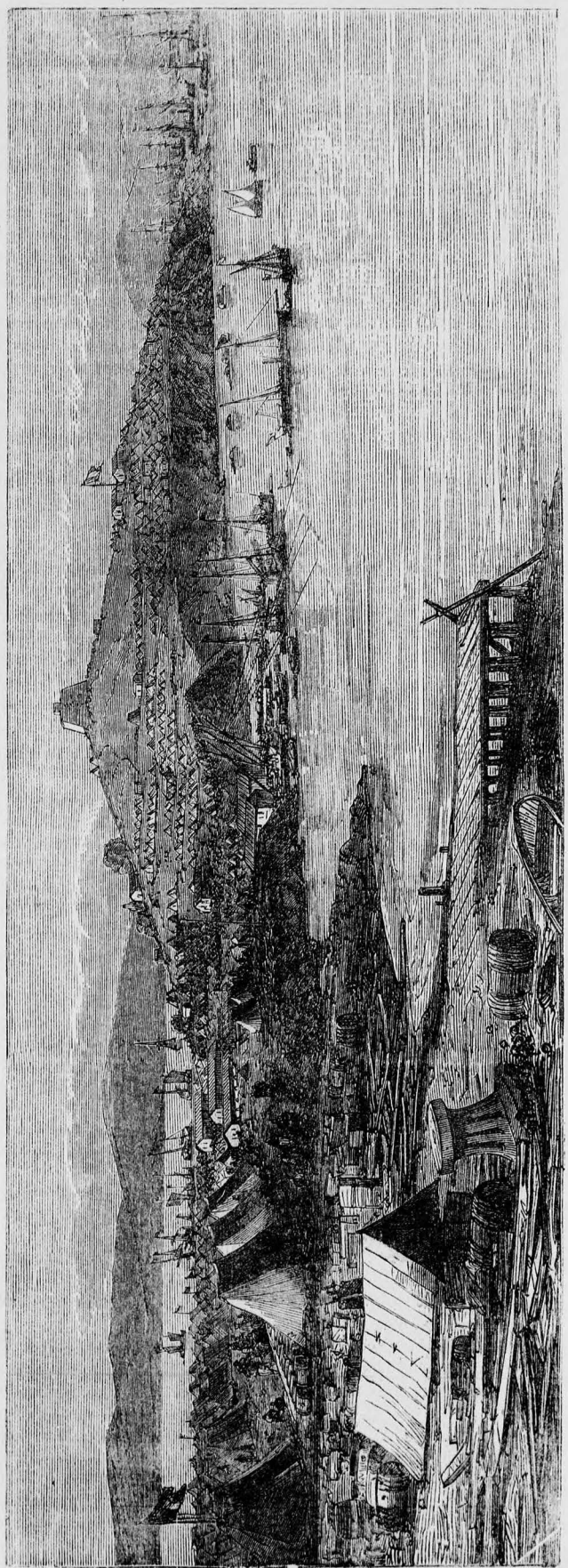
— Ah, ti vagytok, guggon ülő bukott madzagkereskedők Mussulból? — Kerültetek volna szemem elé ma reggel — mosolygott veszett nyájasan vendégeire Jussuf — most jobb kedven vagyok, mint sem hogy kedvem volna vesződni veletek, hogy kitekerjem mindhármotoknak a nyakát. — Azért csak menjetek az ördög nevében tovább, a mint hogy jöttetek!

„Emberséges muzulnann te igaztalan vagy jó barátai irányába, kik most is csak azért jöttek, hogy lássák, nem szenved-e valami szükségét szíves gazdájuk az ostoba kalifa még ostobább fetvája következtében — föllentett a kalifa, mindenkéig kiengesztelni akarván az embert, ki még úgy látszott nem fedé el tegnapi szerencsétlen jósálat.

— Hazudtotk fertelmes a h u k — mákonyfaló kafirok! — lármozott az ittas ember, — hanem ám lássátok, mint segít az Allah az emberen, kinek minden bizalma csak ő benne van. — Látjátok-e ez ürüzcombot, e gyümölcsöket, — bort — arackot, — mind ez az Allah különös kegyelme folytán van itt ellöttem a gyékényen; a miért hogy az én nevem Jussuf, s nagy az én bizalmam Allahban, — s huljon ki fertelmes szakála az ostoba kalifának szállankint, — a mért megtiltotta a vízholdást; hanem aztán tudom szemtelensége nem fog kiterjedni annyira, hogy bezá-

Chinai hajjártat. Az ágyu-schalupjok szervezése.

A franciaiak tábora Chinában.

Képeinkhez.

rása a fürdőket, már pedig holnap lesz a napja hogy eladom a tömlőmet, — dehogynézem magamat a vízfordással, mikor mint humandi kényelmesebben és jobban is megélhetek! — áradozott nagy örömeben Jussuf és semmi rosszat nem sejtve, elmondá már mint került ő a hummába.

— Csudálatosak Allah utjai! — tört ki a kalifából a meglepetés, — de tegyük fel jó Jussuf, hogy a Seytan elveszi még azt a szép kevés esztét is a kalifának, hogy holnap bezárátja a fürdőket egytől egyig!

— Hogy az Allah fojtja torkodra ez átkozott szavakat, te szerencsétlenséget jósló vészmadár! — ordítá képéből s ültéből kikelve a felbőszült ember — gurdélyát előránva a sarokból — avagy hogy nem megtiltám a nekete, hogy őrizkedjétek minden szerencsétlenség hughásától, mit aztán az ördög meghall, s lesugja kalifátoknak fülébe, ki mindjárt kész kiadni ostoba fetvájit egyiket a másik után?

— Hallgatók, néma leszek... szabadkozott a kalifa az ajtó felé hátrálva; — de tegyük fel, — hogy még is... ingerkedett tovább, csak akkor vevén észre, hogy az ajtónál megelőzte őt már a pohos nagy vezér.

Csakhogy az egyszer nem végezhetné be szavait a kalifa; mert hát a neki mérgezett ember nem várva be a megkezdett szónak a végét, hanem rajtuk ütött nagy bolond botjával.

Nosza Meszur mester se volt rest, hanem utezu neki a nyert utasítás szerint kivágatott előre, s nagy sietésben fellökte az ajtónál a nagy vezirt, kire aztán ráesett a kalifa, — erre pedig mind azon B...i szentekint innumerabilis számu ütlegek zaporra, mit az emberszerető kalifa oly szives volt in theoriasztatlan számban Giaffár uramnak szánni, — in praxi azonban annak a részlet is magára vállalni a szó szoros értelmében!!

— Masch Allah! még így se jártam meg soha! — nevetett könyve lábadozt szemekkel a kalifa, Giaffár ez állam titkot se tudja meg ám de senki se; — hanem aztán ha bámulatukban fejtegetőre is állnak Bagdad városa jó polgárai, — láss utána, hogy vagy 3 napra belegyenyek zárva holnapról kezdve a város minden fürdőháza. — A prófeta dicsőséges szemfényére — ha mindjárt bolondnak is kürtöl ki a világ fetvámért, Inch Allah! — szemembe ugy se meri mondani de senki se, megkínözom velük ez embert, hogy éhségben elfelejtse mint kell kezét rátenni becsületes emberre!

— Barik Allah-rasul il Allah! — dicsértessék mindenkben az egyedüli ur! — sóhajtott nagy fejesóválva a még most is remegő nagyvezér, mint mondád ugy lesz uram, ha mindjárt helyeted is engemet szídnak az e rendszabályok horderőjét és szükségét észszel felérni nem tudó kalfirok ír. Más napra Jussuf uram már is bezárva találta a fürdőket.

— Hogy Mihály arkangyal soha rá netaláljon apjuk sirjára, ez átkozott Mussuli kalmároknak! — dühösködött az újból kenyerevesztett ember, imé tegnapi jóslatuk már is teljesedésbe ment.

(Vége következik.)

— A „Diffa“. Az arab is, mint minden keleti nép, vendégszerető. Az idegen, ki valamely arab duárjára (tanya) érkezik, mindazon előékenységgel fogadtatik, annyi szívesseggel halmoztatik el, mit csak a keleti vendégszeretet képes nyújtani. Diffának neveznek általában minden lakomát, vendégséget. Ha valamely seik ily lakomára késztül, leület néhány ürüt és süttet, főzet, annyit, hogy csak győzze a vendégsereg elfogyasztani. A francia császár tiszteletére, ennek Algirban mulatásakor ily nemzeti lakomát rendeztek a bennszülöttek. Képtünk azon jelenetet tünteti elő, midőn az arabok a vendégség emblemaikat mint megannyi troupeumot hosszu nyársakra tűzve, sorakozottan állanak.

— Santa Maria, San Angelo és Maddaloni. Capua melletti helyek, hol oct. 1-jén, a garibaldistáknak győzedelmes csatájuk volt II. Ferenc csapataival.

— A pénzbankhid Párisban. A képtünkön látható két hid közül az első 1660-ban épültet ábrázolja, a másik pedig az e helyébe épültet mutatja be mostani alakjában. A különbséget, mely a régi és mostani Páris közt létezik, e két vázlat is eléggé kifejezi.

— A francziák chinai expedíciójára vonatkozó képek a francziák táborhelyét s ágyus naszádaik helyreigazítását Tehe-fou mellett tüntetik elő. —

Aphorismák.

Egy lehelet ugyan elég a kicsiszolt aczél fényének elhomályosítására, de kevés pillanat múlva újra fénylik az, mint előbb; de ha ezen lehelet vigyázatlanul többször ismételtetik, az aczélon a rozsdá nyomai mutatkoznak, a mely többnyire csak nehezen, — néha pedig soha el nem mulasztható. — Épen ugy, a nemes jellemre az aljas és közönséges szellemekkel érintkezés eleinte csak gyöngye árnyékot vet, a mely a jó tulajdonok fényében csakhamar eltűnik, de többszöri ismétlése végre foltot hagy maga után, mit az illető — közönségesen későn — észrevevén, csak nehezen vagy soha el nem törülhet.

A jelenlegi élet csak egy pillanat, és a jelenlegi pillanat csak az élet.

Minden veszély ismer egy királyi parancsolót, s ezt bátorságnak hívják.

A háladatoságnak legszebb és legtisztább kifejezése mindenesetre az öröm. Érzéketlenség háladatlanságot árul el.

A gondolatok, melyek leginkább foglalkodtatnak, s az érzelmek, melyeknek leginkább átadjuk magunkat, saját bélyegeiket szökták az arcz vonásaira felütni. Tehát minden nőnek azon tanácsot adjuk: „légy boldog, s akkor szép leszsz!“

Sokszor azon tulajdonok, melyek a világ előtt hibák gyanánt tűnnek fel, a szív mélyében erények.

Sok embert boldoggá lehetne tenni azon szerencsével, mely a világon használatlanul elvész.

Remény a szerencsétlennek mindennapi kenyere.

Nincsenek nagyobb ellenségeink, mint az írott levelek.

Megvetendő az oly nő, a ki unatkozni tud, midőn gyermekei vannak.

Egyetlen csepp köny, mely a szemből öntudatlanul foly ki, több érzelmet fejez ki, mint a jajveszékléssel kiömlesztett könyzapor.

A ki fél a haláltól, az az életet veszítette el.

A távollét közepszerű szerelmet lankaszt, de az erőset még fokozza: mint a szél a gyertyavilágot eloltja, de a lángot élesztí.

Különlélek.

— A javai házasságok állapota sok tekintetben rosszabb, mint az európaiaké. Nevezetesen, ha egy férjes nő adósságot csinál, s azt nem akarja vagy nem bírja kifizetni, akkor a férj, ha mindjárt azelőtt nem is tudott arról semmit, nevével együtt, mint rab-szolga, a hitelezőnek átadatik, s mindaddig az is marad, mig nem fizet.

— Midőn VI. Boleszlav, oppelni herceg, Széziában 1460. évben halála óráját közeledni látta, a legjobb lovát parancsolta megnyargalni, s haldokló ágya mellé állítani, mert mint a herceg ezen ötletlen elámult környezetnek ő maga mondá, nem akar tolvajként gyalog a pokolba menni, hanem mint uralkodó akar belovagolni.

— A Tongaszigeteken (a déli tengeren) azon szigorú törvény uralkodik, hogy az, a ki egy leánynak szerelmesen íteget, két heti munkával büntetetik. A ki pedig egy leányt hozzá nőül menni kényszerít, három sesterét kell adnia és három hónapig dolgoznia.

— Az oláhoknál a tűzgyík (salamandra) nagy jelentőségű állat. Az anyák azon hitben, hogy az az égből esik, leányaik kezén végig futtatják, hogy azt hajlékonynyá és műképessé tegyék. A tűzgyík tehát náluk az égből esett mester.

Vegyes hírek.

+ A pécsi lapban Roboz István fölhívást in téz az somogyi lelkes hölgyekhez, a Petőfi emlékére állítandó múzeumi szobor ügyében. E szép eszme, egy év előtt is, a somogyimegyei hölgyek körében pendített meg legelőször. Azután másfelé is több helyen fölkaroltatott, s így remélni lehet, hogy az eszme nemsokára megtestesül.

+ Mult hó utolsó napján kezdetett meg a szűkölködő horvát testvérek javára rendez-

zett sorsjáték huzása. A főnyerő a 26 dik sorozatú, 193-dik számú sorsjegy lón. Ez a tíz-enkétezer forintos ezüst készletet nyerte.

+ A váci utczában Bleuernél „Széchenyi órák“ kaphatók, metszett arcképpel. Genfben készültek.

+ A budai műgyetem ifjai 86 aláírással körvényt nyújtottak be a bibornokprimáshoz, a műgyetemnek Pestre tétele s a magyar nyelvnek teljes behozatala tárgyában.

+ Stéger nagy diadalokat arat — Bukarestben. Mikor először föllépett, a „bravók“ között sok „éljents“ lehetett hallani. A félévi időnyre 12,000 ezüstrt díjra van szerződve. Ezuttal az ottani „Hunniáegyletnek“ is tiszteletbeli tagjává választák.

+ Debreczenben, az ottani tanuló ifjuság közt, f. hó 26-kén történt a polgári kaszinó „Kazinczy alapítványa“ jövedelméből a kitűzött jutalmak elitélése s kiosztása. A verses költeményre kitűzött jutalmat Bihari Péter IV. évi theológus, — a prózai műre kitűzöttet pedig Kovács Gyula IV. évi theol. nyerték. A jutalmakat a főiskolai imateremben, az ifjuság jelenlétében, Tóth Mihály igazg. tanár ur, lelkes szavak kíséretében kézbesíté, ösztönre buzdítván az ifjuságot a pénz és dícsőség megszerzésére.

+ M. 31-kén reggel Pesten az öt-pacsirta utczában lakó Imer Ede hírlapi úgynök nyakán egy halálos metszéssel szállásán megölve találtatott. Szolgálja, kire a büntett gyanuja nehezedik, be van fogva.

+ Hogyan becsülük meg Olaszországban a magyar huszárt. Erre nézve a „Sz. H.“ magán uton a következő adat birtokába jutott: „Egy összeütközés alkalmával a királyiak elfogtak egy magyar huszárt; az eset Garibaldinak tudomására jutván, rögtön két elfogott főtisztellett váltotta ki az egy huszárt.“ — Tudja Pál mit kaszál.

+ A lombergi egyetemen tanuló lengyel ifjuság, azon véleményben, hogy a pesti egyetem tán hosszabb ideig zárva marad, a magyar ifjusághoz 42 aláírással ellátott felhívást intézett, hogy Lembergbe jöjenek tanulmányaik folytatása végett.

+ Oláh Károly előfizetési felhívást bocsátott ki száz darab költeményre, mely mint-

egy 20 ives kötetet teend, s folyó év végén jelenik meg. — Előfizetési díj, egy közönséges pályánra 1 forint, diszpeldány fütve 1 ft. 30 kr. teljes kötetű diszpeldány 2 ft. Az előfizetési pénzek f. évi tétélő 10-ig természetesen szerzőhöz Debreczenbe küldendők.

+ Czelder Márton ref. lelkész, ki a közönség előtt a lapokban megjelenni szokott költeményeiről is ismeretes, a Moldva- és Oláhországban szétszóró ref. magyarokat késztül mint utazó pap meglátogatni s a legnépesebb helyen iskolát s egyházat alapítani.

+ Tatáról írják, hogy ott a hatóság rendőletéből kivilágítos volt, mely alkalommal bengaliai fény által világitva, egy transparent e szavak voltak olvashatók: „Vigyázatok és imádkoztatok, hogy kísértetbe ne essetek.“

+ Győr környékén azon kék-babos karton szövét, mely a védegyelet korában „honi“ név alatt volt ismeretes, „Széchenyi kelmé“nek neveztetett el, s most már újból majdnem általános viseletül szolgál az ottani környék hölgyeinek.

+ Szerelmey, hazánkfia Londonban, megbízást kapott az angol kormánytól, hogy a parlament épület falait, egy általa feltalált agyaggal vonja be, mely a köveket az elporladástól megóvjá. Faraday és több szakértő Szerelmey találmányának adták volt az elsőseget a többi versenyző fölött.

+ A kolozsvári nemz. színházállandósítására tett adakozások összege eddig: 45,054 ft. 85 kr., 11 arany s 1 tallér.

+ A teplici fürdőben Felső-Magyarországban, egy amerikai gyógyult meg, ki az indusokkal harcba keveredvén, egy mérgezett nyíllal megsebesített. Ennek következtében tagjait általános merevedés lepte meg, mely bajtól — egy európai orvos javaslata folytán — a teplici fürdő használatá által szabadt meg.

— Gyulai Pál, a m. t. akademia oct. 29-ki ülésében tartá székfoglaló értekezését, melynek tárgya „Katona József és Bánkban“ volt. A nagy alapossággal kidolgozott értekezés, egész terjedelmében a „Budapesti Szemle“ közelebbi fütetében fog megjelenni. Ugyan ez ülésben Szabó József, Kenessey gőzhajózási kapitány urnak hajózási szótárát mutatá be,

mely a nyelvészeti osztálynak adatott át megvizsgálás végett.

+ A Kisfaludy-társaság üléseiről. A Kisfaludy-társaság üléseiben, az alapszabályok szerint, az elnöknel történt előleges jelentkezés mellett nemtagok is részt vehetnek mint hallgatók. Azoknak tehát, kik a Kisfaludy-társaság üléseit látogatni kívánják, szolgáljon tudomásul, hogy a Kisfaludy-társaság minden hónapnak utolsó csütörtökén délutáni 3 órakor a m. Akademia teremében tartja üléseit s a jelentkezés, mely egy évre szól, ugyanott az ülés kezdete előtt történhetik meg.

Mi hir Budán?

Az a legújabb hir, hogy a horvátországi szítkölködők javára rendezett sorshuzásnak főnyertessét még nem tudják; azonban az igaz, hogy valakinek kilencz sorsjegye volt, és nyolcezzal nyert mindenféle aprólékot; a mi a főnyereményhez mindössze is csak valami. Ennek némi hasonlataképen láttam néhány évvel előbb egy karavánt, melynek terhet nyolcz kutya vontatta, s mint meglátta őket egy lóhátas magyar ember, szánakozva mondá: Lónak biz az mind a nyolcz is kev és kutyának meg nagyon is sok.

— A pesti egyetemi tanárok elhatározták a magyar nyelv behozatalát, melyet csak Virozsil ur ellenzék, nagyon erőltetvén a német nyelvet. Ez már így szokott lenni, hogy a légynek legkevesebb hasznát vesszük, pedig legvakmerőbben csip.

— A lombergi jogászok fölhívták szünetelő egyetemi ifjuságunkat, hogy látogassák meg a lombergi egyetemet. A testvéri indulat e szép vonását kedvesen fogadták ifjaink, és e napokban küldték el a választ. E válasz épen nem hasonlított ahhoz, mit a pestvárosi tanács kapott Banedek tábornagytól, ki a polgárjogi oklevelet ugy utasítá vissza a tanácsnak, hogy előbb egy viseljék dolgaikat, hogy valakire becsülettel legyen polgártársukká lenni.

Laptalajdonos és felelős szerkesztő: Vas Gereben, lakása Sebestyéntér 3-ik szám. — Kiadó Werfer Károly.

H I R D E T É S E K.

Bel- és külföldi

MÉRSÉK-LÁMPÁK

nagy választékát gyári áron, a legjobb minőség jótállása mellett, ajánlja

Oswald Antal,

nádor-utca, 20-ik szám.

A valódiságérti jótállás mellett

Dr. Borchardt
Növény-szappanja,
Bepesélt eredeti csomagban 42 ujkr.

Dr. Hartung
CHINAHÉJ-OLAJA,
Bepesélt és bélyegzett üvegekben, egy üveg 85 ujkr.
NÖVÉNY-HAJKENŐCS,
Bepeséltelve és bélyeggel ellátva, egy tégely 85 ujkr.

Dr. Suin de Boutemard
Fogpastája
1/4 és 1/2 csomagban, 70 és 35 ujkr.

Dr. Lindes tanár
RUDAS-KENŐCSE,
darabonként 50 ujkr.

Balzsamos
Olajbogyó-szappan
eredeti csomagban, 35 ujkr.

Dr. Koch
Növény-czukorkái,
1/4 és 1/2 katalyákban, 70 és 35 ujkr.

Dr. Borchardt tudományos alapelvek után szigorúan észlelt és tulszerencésen összedíltott zamatos és gyógyszeres **növény-szappanja** = addig utóéletlen = jellegű tulajdonsága által minden eddigelő használatban volt piperecikkek között elvitatatlan első rangot foglalt el, s úgy magán, valamint bármi nemű fürdői használatra sikerrel alkalmazható.

Szerencés eredményeül egy előhaladott gondos; tudományos elismerésre a **Dr. Hartung**-féle szabadalmazott **hajnövesztőszerv** van rendelve, magukat kölcsönös hatásukban kiegyesíteni; ha a **chinahéj-olaj** különösen a haj épentartására szolgál, **ugy a növény-hajkenőcs** a hajnövesztés újra előidézésére és élesztésére van hivatva; ha első a haj ruganyosságát és színet növeli, **ugy többi annak kora megőszülését és kihullását megvédi**, miután az a fejbőrnek új, jótékony anyagot szolgáltat, s a hajak gyökerét a legerőteljesebben táplálja.

Dr. Suin zamatos fogpastája, különös előzeretettel általánosán mint egyetemes és megbízható fentartó- és szépítőszere a fogoknak, van elismerve, miután sokkal kellemesebben és gyorsabban tisztít, mint bármi nemű fogporok, s egyszersmind az egész szájüregnek kitünően jótékony, kedves frisséget kölcsönöz.

Ezen, **Dr. Lindes**, berlini királyi vegyészeti tanárnak felhalmozása mellett, tisztán növényi alkrészekből összedíltott **rudas-kenőcs**, igen jótékonyan hat a haj növesztésre, mennyiben azt puhán tartja és kiszáradástól megóvjá, e mellett a hajnak szép fényt és domboru ruganyosságot ad, valamint kiválóan a fejkoponya szilárdítására hat.

A **balzsamos olajbogyó-szappan** megfelelő nemcsak tisztító, hanem egyszersmind puhaságot és frisséget előidéző hatása által is, a tökéletesen jó, pipereasztali és egészségi szappan kívánalmainak, s emellett fogva mint enyhe és egyszersmind hatásos naponkénti mosdószerv, még a legfinomabb és legérzékenyebb bőrű nők és gyermekek számára és szorgosan ajánlható.

Dr. Koch, porosz királyi kerületi orvos **növényes cukorkái** a bennük foglalt kiválólag hatékony fit- és növénymedvek gazdag alkrészeinek erejénél fogva, folyton célszerűeknek bizonyulnak be a köhögés, rekedtség, torokszárazság és nyálkásdág stb. ellen, a mennyiben mind ezen esetekben enyhítőleg, az izgékonytságot csillapítólag, s egyáltalán jótékony hatnak.

FIGYELMEZTETÉS. Mivel az itt megnevezett szabadelmú cikkeknek már évek óta megszokott jó hírneve, majdnem naponként **külföldi utáncsikéket és hamisításokat** idéz elő: azért sziveskedjenek a mi bel- és külföldön oly nagy becsben álló cikkeinknek tisztelt fogyasztói, szintúgy azoknak többször hirdett **becsmagolási módjára**, valamint a nevezve: **Dr. Borchardt** (növény-szappanja), **Dr. Hartung** (chinahéj-olaj és növény-hajkenőcs), **Dr. Suin de Boutemard** (fogpastája), **Dr. Lindes** (növényes rudas-kenőcs), **Dr. Koch** (növényes cukorkái) — **ugy nem külföldben az illető helybeli és vidéki lapok által időről időre hirdett egyedüli helyi bizalmasos urak cégeire** esatlakozások kikérülése végett **11 különösen** figyeln.

A fentebb elismert, **hasznos voltak és szilárdaságuk** által annyira kedveltekké vált cikkek **a valódi minőségérti jótállás mellett** valamint az alább nevezett városok egy edüli helybeli letéteményeseinél, ugymint:

Pesten

Török József gyógyszer. urnál, király-utca, 8 sz.
Oszwald Antal nádor-utca 20. sz. a.
Jezowitz Mihály gy., Erzsébetter (ezelött újter.)

Unschuld Ede a „levd”hez váci-utca,
Kiss Károly gyógyszerész a „kigyó”hoz.

61 4—20
Továbbá:

A.-Kubin: Tyroler G.
Abrud-Bánya: Ferenczy M.
Almás: Beck Jakab.
Arad: Tedeschi s Zukovits.
Baja: Klebantz Ján.
B.-Gyarmat: Omazta Tób.
Bazán: Streicher György.
Bártfa: Donschachner J. F.
Beszterce: Kelp Frigyes.
Dietrich és Fleischer.
Besztercebánya: Puschmann József.
Békés-Csaba: Laczay J. gy.
Bonyhád: Straicher Benj.
Breznóbánya: Göllner S. F.
Brassó: Stenner F.
Büszörmény: Lányi M.
Csanád: Telbisz Ján.
Csákvár: Göllner F.
Csongrád: Grossmann J.
Dalya: Weiss testv.
Debrecen: Csanak J. s Rothschneck K. gyógyszer.
Duna-Földvár: Nádhera P.
Déva: Biechler A.
Erzsébetváros: Schmidt.
Eperjes: Zsembery Ign.
Esztergom: Bierbrauer.
Érsékújvár: Conleigner Ig.
Facsét: Hirschi Dávid.
Félegyháza: Bánhidu V.
Göllnitz: Boldoghy E.
Gyöngyös: Kocjanovich gy.
Gyula: Lukács Ág. gy.

Gy. Sz. Miklós: Fröhlich E.
Győr: Unschuld E.
Hales: Hirschler D.
Hatzeg: Matéfi Béla gy.
Hatzfeld: Telbisz János.
Héves: Blau József.
Homonna: Pupinsky Józsa.
Holtitsch: Mühlbauer R. gy.
H. M. Várhely: Braun.
Hógyész: Özv. Kausz s fia.
Igló: Tirscher G. gy.
Jászberény: Schneller J. D.
Jólsva: Porubszky Sámuel.
Kalocsa: Béhr Lipót B.
Kassa: Eschwig E. és Quirfeld Károly.
Kaposvár: Kohn J.
Keskemét: Handt K. gy.
Keszthely: Singer Móritz.
Késmárk: Genersich A. gy.
Kisbér: Goldschmidt A.
Kis-Ujszállás: Nagy S.
Kolozsvár: Wolf Ján. gy. s Khudy Jós. gy.
Komárom: Angelo Belloni s Katskás Józsa.
Körmöczbánya: Ritter J.
Kőszeg: Küttel Ist. gy.
K. Sz. Miklós: Csappó G.
Károlyfehérvár: Ruzs J.
Lippa: Mits Demeter.
Liptó-Sz. Mikl: Miko M.
Losonez: Body J. E.
Lubló: Glatz J.

Lugos: Arnold J. s Schiessler.
Lőcse: Fuchs Sámuel.
Magyar-Ovár: Czéh S.
Makó: Ocsovsky S.
Marczall: Özv. Istl. A.
M. Várhely: Fogarasy J. Demeter.
Mediasch: Vandory és Brändsch.
Metzenzefen: Scholz K.
Miskolcz: Böszörményi J. gyógyszer. és Spuller A. J.
Mohács: Kögl András.
Móór: Ebner József.
Munkács: Tóth Károly.
Nagy-Ahony: Pintér testv.
Nagy-Bahony: Haracssek J.
N. Várad: Huzella Mátyas s Janky Antal.
N.-Szombat: Keszély J.
N.-Enyed: Bisztritsány A.
N.-Károly: Schöberl C.
N.-Kálló: Hauser M. L.
N.-Mihály: Brenning F.
N.-Sz. Miklós: Klar F.
N.-Beckerek: Pyrra J. D.
N.-Kanzlisa: Welisch M. W. és Rosenfeld Sándor.
N. Tapolesán: Kalaba C. A.
N.-Szeben: Zöhner Fer.
Nádudvar: Lippe S.
Nyitra: Láng E. dr. gyógyszer.
Nyiregyház: Grünfeld Ig.

Ó-Budán: Prochaska I.
Paks: Florian J.
Palota: Rátz Dániel.
Pápa: Bermüller J. s Tschepner.
Pétervárad: Andras Fer.
Pécs: Adler s Schiebinger.
Pozson: Weinshald D.
Putnok: Szápéssy J. gy.
Püspök-Ladány: Weissely P.
Reps: Melas E. J. gyógyszer.
R.-Szombat: Kraetschmar.
Rozsnyó: Feymann A.
Rózsahegy: Jurecky A.
Szolnok: Holenia E.
Sassán: Mücke A. gyógyszer.
Sopron: Eder F. gy.; Rupp recht J. gy. és Pachofer L. B.
Segesvár: Misselbacher J. B.
Selmeczbánya: Dimak E. J.
Siklós: Nyers A. gyógyszer.
S.-A.-Ujhely: Cserepy K.
Szakolcza: Reymershofer.
Szabadka: Farkas József.
Szabadzállás: Fürst A.
Szamos-Ujvár: Placintár és fia.
Szatmár: Weiss J.
Szeged: Kovács M. gy., Kovács A.; Fischer és Schopper.
Szegvár: Nouvier A.
Szentes: Pollak G. gy. és Eisdorfer Gusztáv.

Szereda: Gózszy A.
Sz.-Régen: Wachner T.
Sz.-Udvarhely: Kaunta.
Szászbáros: Wotsch K. gy.
Szászfalva: Hentsch E.
Sz.-Keresztur: Binder M.
Szász-Sebes: Weissörtel G. A.
Szilget: Hoffmann és Ráth.
Szoboszló: Tury Jakab.
Szolnok: Braun Jakab.
Szombathely: Tempel F. és Prehofer J.
Sz.-Fehérvár: Deutsch A.
Tasnád: Szongott Jakab.
Temesvár: Roth László és Kutta M.
Tokaj: Heyduck J.
Tolna: Schwarcz Móricz.
Topolya: Rudy J. gyógyszer.
Thorda: Weits G.
Trencsén: Kulka Isidor.
Uj-Becse: David B.
Ujvidék: Schreiber F.
Ungvár: Pollak FRÉp.
Veszprém: Heinrich Alajos és Guthard Tivadár.
Vác: Pauer A.
Váguhely: Baiersdorf L.
Z.-Egerzeg: Isőfé F. gy.
Zenta: Wuits testvők.
Zombor: Michailovits s Zsivanovits.
Zólyom: Szalay L.